ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
“Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. № 410 та від 31 грудня 2025 р. № 1808”

1. Мета

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. № 410 та від 31 грудня 2025 р. № 1808” (далі – проєкт постанови) розроблено з метою удосконалення правового регулювання укладення договорів про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Постановою Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 року № 410 «Про договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій» (далі – Постанова № 410) затверджено Типову форму договору
про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій (далі – Типова форма договору) та Порядок укладення, зміни та припинення договору про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій (далі – Порядок).

На сьогодні механізм попереднього аналізу суб’єктів господарювання, які подають пропозиції щодо укладення договорів, не врегульований належним чином, оскільки відсутні чітко визначеної процедури та інструментів здійснення такого аналізу, оскільки у Національної служби здоров’я України не має юридично закріпленого права здійснювати аналіз суб’єктів господарювання, які подали пропозиції стосовно укладення договору про надання медичних послуг за програмою медичних гарантій, щодо відповідності їх умовам закупівлі, що заявлені у пропозиції. Це створює ризики укладення договорів із суб’єктами господарювання, які фактично можуть не відповідати встановленим вимогам, що може негативно впливати на якість медичних послуг та ефективність використання бюджетних коштів.

Проєктом постанови пропонується визначити норму, згідно якої НСЗУ матиме право аналізувати інформацію закладів охорони здоров’я, які подають пропозиції для укладення договорів, щодо відповідності умовам закупівлі шляхом опрацювання підтверджуючих документів та візиту за місцем надання послуг, зазначеним у пропозиції, у визначених випадках

З метою здійснення аналізу відповідності суб’єктів господарювання, які подали пропозиції, умовам закупівлі послуг, проєктом акта пропонується, що суб’єкт господарювання під час подання пропозиції надаватиме згоду на здійснення такого аналізу.

Запровадження зазначеного механізму надасть можливість здійснювати аналіз відповідності суб'єктів господарювання умовам закупівлі послуг, підвищить прозорість та об'єктивність процесу відбору надавачів, сприятиме недопущенню укладення договорів із суб'єктами, які не відповідають встановленим вимогам, а також забезпечить більш ефективне, цільове та раціональне використання коштів державного бюджету.

Крім того, проєктом постанови пропонується врегулювати питання щодо запровадження нормативно визначеного плану повернення надміру сплачених коштів, що в свою чергу забезпечить чіткий, прозорий і уніфікований механізм їх відшкодування. Це сприятиме поверненню коштів до бюджету, підвищить фінансову дисципліну надавачів медичних послуг та зменшить ризики зловживань і спорів у процесі виконання договорів.

Також проєктом постанови пропонується, що з 1 березня 2027 року укладення договорів про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій здійснюватиметься з урахуванням інформації про надавача медичних послуг, що міститься в Ліцензійному реєстрі на провадження господарської діяльності з медичної практики.

Запровадження такого підходу забезпечить використання під час укладення договорів з НСЗУ актуальної інформації щодо надавачів медичних послуг, сприятиме перевірці достовірності відомостей, поданих ними для підтвердження відповідності умовам закупівлі, та мінімізує ризики укладення договорів із надавачами, інформація про яких не узгоджується з даними відповідного реєстру.

Проєктом постанови пропонується врегулювати питання оплати медичних послуг, наданих надавачами у грудні місяці. Медичні послуги, оплата за які здійснюється за пролікований випадок, оплачуються у місяці, наступному за звітним. Таким чином, остаточна фактична вартість послуг, наданих у грудні кожного року, визначається наприкінці січня наступного року. Оплата здійснюється виключно в межах запланованої вартості за кожним договором за програмою медичних гарантій.

У зв'язку з цим, у грудні НСЗУ на підставі аналізу середньомісячної вартості послуг за кожним пакетом у розрізі надавачів укладає додаткові угоди та коригує заплановану вартість договорів. Як наслідок, через обмежені можливості точного прогнозування обсягів надання медичних послуг виникає ситуація, за якої частина послуг залишається неоплаченою у зв'язку з перевищенням запланованої вартості договорів, водночас в інших надавачів можуть залишатися невикористані кошти. За результатами 2025 року надано медичних послуг понад заплановану вартість за договорами понад 1,086 млрд грн. Тому, запропонований підхід в умовах обмежених фінансових можливостей дасть можливість ефективного розподілу коштів між надавачами та ефективного використання бюджетних коштів за програмою медичних гарантій.

Проєктом постанови пропонується врегулювати питання визначення строку подання звітності про оплату та витрати на забезпечення медичного обслуговування за програмою медичних гарантій за попередній місяць.

Зазначене обумовлено особливостями заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 13.01.2015 № 4, відповідно до якого такий розрахунок подається протягом 20 календарних днів після закінчення звітного місяця.

У зв'язку з цим, з метою забезпечення повноти та достовірності інформації, пропонується встановити строк подання надавачами медичних послуг звітності про оплату та витрати на рівні 25 числа місяця, що настає за звітним.

Зважаючи на значні обсяги міжнародної допомоги, а також на бажання донорів мати впевненість у цільовому використанні наданих ними коштів, на сьогодні здійснюється перевірка інформації щодо надходжень та прийнятних видатків у рамках реалізації Додаткової угоди № 8 до Угоди про виконання завдання у сфері розвитку між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для сприяння стійкому економічному розвитку на широкій суспільній основі як засобу забезпечення сталої демократії в Україні та проєкту Світового банку "Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління в Україні" (PEACE in Ukraine), яку проводить міжнародна аудиторська компанія ПрАТ "КПМГ Аудит".

На сьогодні наявна незадовільна співпраця та відсутність належної комунікації зі сторони закладів охорони здоров'я з аудиторами міжнародної аудиторської компанії ПрАТ "КПМГ Аудит".

Враховуючи пропозицію Міністерства Фінансів України, надіслану листом від 22 квітня 2026 року № 07060-08/1-5/11195 та з огляду на важливість міжнародної фінансової підтримки для України, необхідністю подальшого залучення додаткових фінансових коштів партнерів з розвитку для реалізації основних функцій держави та надання базових публічних послуг, бажання міжнародних партнерів мати впевненість, що Уряд України вживає всіх необхідних заходів для запобігання нецільовому використанню коштів, наданих у межах підтримки Україні, з метою забезпечення належної комунікації з аудиторами та надання необхідної інформації для проведення аудиту закладами охорони здоров'я виникла необхідність внесення змін до Типової форми договору про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 року № 410 "Про договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій".

Прийняття постанови дозволить удосконалити правове регулювання механізму укладення та дії договорів про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом постанови передбачено внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. № 410 "Про договори про медичне

обслуговування населення за програмою медичних гарантій” та до Порядку реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2026 році, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2025 р. № 1808 “Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2026 році”.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Закон України “Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення”;

постанови Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. № 410 “Про договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій” та від 31 грудня 2025 р. № 1808 “Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2026 році”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Проєкт постанови не потребує додаткових видатків з державного та/або місцевих бюджетів.

Фінансово-економічні розрахунки додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт постанови потребує погодження з Міністерством фінансів України, Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством економіки, довкілля та сільського господарства України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Національною службою здоров’я України, Міністерством закордонних справ України, Державною регуляторною службою України.

Проєкт постанови потребує проведення публічних консультацій.

Проєкт постанови потребує проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

Проєкт постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проєкті постанови відсутні положення, що стосуються зобов’язань України у сфері європейської інтеграції; стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов’язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

Проєкт постанови потребує направлення до Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату кабінету Міністрів України для проведення експертизи на відповідність зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції у тому числі міжнародно-правовими, та правом Європейського Союзу (acquis ЄС).

Проєкт постанови потребує направлення до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Реалізація проєкту постанови матиме вплив на інтереси пацієнтів, які отримують медичні послуги в межах програми медичних гарантій в закладах охорони здоров'я, а також на інтереси закладів охорони здоров'я в частині сприяння отриманню надавачами коштів за надані медичні послуги.

Реалізація проєкту постанови матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Вплив реалізації проєкту акта на інтереси сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Пацієнти	Позитивний	Прийняття проєкту постанови сприятиме отриманню якісних медичних послуг в межах програми медичних гарантій
Заклади охорони здоров'я, які мають укладений договір з НСЗУ	Позитивний	Прийняття проєкту постанови сприятиме отриманню надавачами коштів за надані медичні послуги

Міністр охорони здоров'я України **Віктор ЛЯШКО**
«____»_____ 2026 року